

7420 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNUN GEÇİCİ 2'NCİ MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ, 25.01.2023 TARİH VE 32084 SAYILI RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANDI.

25.01.2023 tarih ve 32084 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2'nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" ("Tebliğ") ile birlikte; 09.11.2022 tarih ve 32008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ("7420 sayılı Kanun") Geçici 2'nci maddesinin uygulama alanına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

İşbu bilgi notunda, ("Bilgi Notu") Tebliğ'in yürürlüğe girmesiyle, icra takibine konu bazı alacakların, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ("213 sayılı Kanun") 322. maddesinde yer alan düzenlemeye göre "değersiz alacak" kapsamında kabul edilmesinin şartlarına yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

I. YÖNETİCİ ÖZETİ

İşbu Bilgi Notu ile değinilen hususlar genel olarak aşağıdaki şekilde özetlenebilecektir:

- (i) 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi ile 213 sayılı Kanun'un 322. maddesine göre değersiz alacak olarak kabul edilen alacakların kapsamı genişletilmiştir. Bu kapsamda; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ("2004 sayılı Kanun") ile 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanunu'na ("7155 sayılı Kanun") dayalı olarak başlatılan icra takiplerinde; borçluların gerçek kişi olması, icra dosyasındaki borç miktarının veya bakiye borç miktarının 2.000,00-TL'yi aşmaması ve ayrıca alacaklının icra dosyasına feragat talebi sunması şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde, söz konusu alacakların da değersiz alacak kapsamında kabul edileceği düzenlenmiştir.

- (ii) Tebliğ ile de 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenerek; Geçici 2. maddede belirtilen şartları birlikte taşıyan icra dosyalarının hangi usul ve esaslarla kapatılacağı düzenlenmiştir.
- (iii) Bu kapsamda öncelikle; alacaklı tarafından, icra dosyalarına feragat talebini içeren dilekçe sunması gerekmekte olup akabinde icra müdürlüğü tarafından icra dosyasının, 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesindeki şartları haiz olup olmadığı incelenmekte ve buna göre "feragat harcı alınmaksızın" icra dosyası kapatılmaktadır. İcra müdürlüğü tarafından yapılan bu dosya kapama işlemi sonucunda düzenlenecek belgede ise icra dosyasının, 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi uyarınca feragat nedeniyle kapatıldığına dair bir ifadenin yer alması da zorunludur.

II. 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. Maddesi ve Tebliğ'in Yürürlüğe Girmesiyle Geçici 2. Maddenin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların İrdelenmesi

2004 sayılı Kanun ile 7155 sayılı Kanun uyarınca başlatılan icra takiplerinde; borçluların gerçek kişi olması, asıl alacak ve ferileri dâhil olmak üzere, icra takibi başlatıldığı tarihteki takip talebinde yer alan takip tutarının 2.000,00-TL'yi aşmaması veya 15.08.2022 tarihi itibarıyla dosyaya yapılmış kısmi ödemeler sebebiyle bakiye takip tutarının 2.000,00-TL'yi aşmaması ve ayrıca alacaklı veya vekilinin her bir icra dosyasına feragat ettiklerini bildiren bir dilekçeyle başvurmaları üzerine söz konusu alacakların da değersiz alacak kapsamında kabul edileceği düzenlenmiştir.

Bu noktada önemle belirtmek gerekir ki; alacaklılar veya vekilleri tarafından icra takip dosyalarına feragat talebi en geç, 7420 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihi¹ takip eden altıncı ayın sonuna kadar sunulabilecektir.

Bahsedilen icra takiplerinin alacaklılar veya vekilleri tarafından sonlandırılmasını teşvik etmek amacıyla; 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 23. maddesi uyarınca icra takibinden vazgeçme nedeniyle alınması gereken harç² ile 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun'da düzenlenen harcın³ alınmayacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Ayrıca daha önce icra takip dosyalarının alacaklıları veya vekilleri tarafından icra takibinin başlatılması aşamasında yatırılan icraya başvurma harçları ve ilamlı takipler dışında kalan icra takip dosyalarında yatırılan peşin harçlar, alacaklılara iade edilmeyecektir.

Getirilen düzenleme ile tarafların birbirlerinden veya alacaklı tarafın dosyayı kapatan icra müdürlüğünden herhangi bir vekâlet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunamayacağı da açıkça belirtilmiştir.

7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi ile alacaklı ve borçlunun karşılıklı menfaatleri korunmakla birlikte, alacaklının gerçek veya tüzel kişi olup olmadığına veya alacakların özellikle abonelik sözleşmelerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmaksızın icra takibinden feragat edilen alacaklara ilişkin daha önce alacaklılar tarafından yerine getirilmiş ve önceden hesaplanarak beyan edilen katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Gider Vergileri Kanunu hükümlerine istinaden söz konusu vergilerden indirim yapılarak telafi edilmektedir.

Bilanço esasına göre defter tutan işletmeler, icra takibine koydukları alacakları "...Şüpheli alacak (Doubtful Claim)" adı ile karşılık ayırmakta ve bu alacaklar gelir olarak yazılmaktadır. Bu nedenle bu

¹ 09 Kasım 2022

² Uygulamada "Feragat Harcı" olarak anılmaktadır.

³ Uygulama "Cezaevi Harcı" olarak anılmaktadır.

tür işletmeler, tahsil edilmesi imkânsız veya çok zor olan alacakları sebebiyle vergisel yükümlülük altına girmektedirler. Ancak 213 sayılı Kanun'un 322. maddesi ile düzenlenen değersiz alacak, bir yargı organı kararına veya kanaat verici bir belgeye göre tahsiline imkân kalmamış olan alacaklardır. İşletmelerin aktiflerine bir fon olarak girmediği halde gelir olarak kaydedilen alacaklar daha sonra tahsil olanağının kalmaması nedeniyle gider yazılmak suretiyle, yani şüpheli alacaklar değersiz alacağa dönüştüğü takdirde yazılan gelirin vergisel yükümlülüğü telafi edilmiş sayılmaktadır..."⁴ 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi ile feragat edilen alacaklar, değersiz alacak olarak kabul edileceği için alacaklıların yerine getirmiş oldukları vergisel yükümlülüğün telafisi de amaçlanmaktadır.

Ek olarak; 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun EK 37. maddesine göre hazine payı ödemekle yükümlü GSM operatörleri ve yetkilendirilmiş diğer işletmeciler, madde hükmünden yararlanarak alacaklarından feragat etmeleri halinde, feragat ettikleri tutar içerisinde hazine payının ödenmesi gereken bir tutar bulunması koşuluyla, 15.08.2022 tarihi itibarıyla ilgili icra dosyasındaki takip tutarının yüzde 18'i, ödemeleri gereken hazine paylarından mahsup edilmek suretiyle iade edileceği belirlenmiştir.

Aynı şekilde benzer bir düzenleme 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından yetkilendirilen ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında evrensel hizmet payı ödemekle yükümlü işletmecilerin de madde hükmünden yararlanarak alacaklarından feragat etmeleri halinde feragat edilen tutarın yüzde 1'i, ödemeleri gereken evrensel hizmet katkı paylarından mahsup edilerek iade edilecektir.

7420 sayılı Kanun ile hem alacaklı tarafın yerine getirmiş olduğu vergisel yükümlülükler telafi edilmekte; hem de borçlu taraf icra dosyasından kurtulmaktadır.

III. Tebliğ Maddelerinin İrdelenmesi

Tebliğ'in "İcra dairelerinde takip edilen icra dosyalarında yapılacak işlemler" başlıklı 4. maddesinde; alacaklılar veya vekilleri ve icra müdürleri tarafından yapılacak işlemler ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

Özetle; 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinden yararlanmak isteyen alacaklılar, bizzat veya vekilleri aracılığıyla, gerekli şartları taşıyan icra dosyalarına, dosyanın feragat nedeniyle kapatılmasına yönelik UYAP üzerinden veya fiziki olarak bir dilekçe sunarak bu dilekçede sair başkaca talepleri var ise (hacizlerin kaldırılması vs.) bunları da belirtecektir.

İcra müdürlüğü ise alacaklının işbu talebine istinaden icra takibinin, 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinde belirtilen şartlara uygun olup olmadığını, dosya kapak hesabını yapmak suretiyle değerlendirerek dosyayı kapatacaktır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, icra müdürlüğünün dosyayı kapattıktan sonra dosyanın 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi uyarınca feragat nedeniyle kapandığına dair bir belge düzenlemesinin zorunlu olduğu hususudur.

Tebliğ'in "MTS ile yürütülen icra dosyalarında yapılacak işlemler" başlıklı 5. maddesinde, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminde oluşturulan ve alacaklı vekilleri tarafından yürütülen abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan icra takiplerinin haciz işlemlerine kadar olan kısmını ifade eden Merkezi Takip Sistemi üzerinden yürütülen icra dosyalarında Geçici 2. maddede yer alan düzenlemenin nasıl yürütüleceği belirtilmiştir.

Alacaklı vekili tarafından Merkezi Takip Sistemi dosyasına feragat talebi sunulacak ve dosya kapama işlemleri yine alacaklı vekili tarafından yürütülecektir. Aynı şekilde dosya kapatıldıktan sonra

⁴ ("Vergi Usul Kanunu'na Göre Değersiz Alacaklar, Değersiz Alacak Yoluyla Gider Yazabilme Koşulları, Özellik Arzeden Hususlar ve Muhasebeleştirilmesi" YÜCEL, Mehmet, Mayıs - Haziran 2021)

düzenlenecek belgede dosyanın 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi uyarınca feragat nedeniyle kapandığına dair bir ibarenin eklenmesi zorunludur.

Tebliğ'in devam maddelerinde; hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı ödemekle yükümlü alacaklılar için getirilen mahsup kolaylığının usul ve esaslarından bahsedilmiştir. Hazine payı ödemekle yükümlü GSM operatörleri, 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi doğrultusunda feragat ettikleri icra dosyasındaki takip tutarı ve/veya bakiye takip tutarının yüzde 18'lik kısmını, feragat tarihini takip eden aydan başlamak üzere ödemeleri gereken hazine payından mahsup edebilecektir. Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler yayımlanan Tebliğ'in ekinde yer alan 1 numaralı tabloyu doldurarak Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı tarafından yapılacak denetimlerde ibraz edilmek üzere saklamakla yükümlüdürler. Aynı şekilde evrensel hizmet katkı payı ödemekle yükümlü işletmeciler de Geçici 2. madde doğrultusunda feragat ettikleri icra dosyasındaki takip tutarı ve/veya bakiye takip tutarının yüzde 1'lik kısmını, feragat tarihini takip eden ilk evrensel hizmet katkı payından mahsup edebilecektir. Evrensel hizmet katkı payı ödemekle yükümlü işletmeciler de yayımlanan Tebliğ'in ekinde yer alan 2 numaralı tabloyu doldurarak Bilgi İletişim ve Teknoloji Kurumu'na göndermekle yükümlüdürler.

IV. Genel Değerlendirme

7420 sayılı Kanun ve yayımlanan Tebliğ ile 2004 sayılı Kanun ile 7155 sayılı Kanun uyarınca başlatılan icra takiplerinde; borçluların gerçek kişi olması, asıl alacak ve ferileri dâhil olmak üzere, icra takibi başlatıldığı tarihteki takip talebinde yer alan takip tutarının 2.000,00-TL'yi aşmaması veya 15.08.2022 tarihi itibarıyla dosyaya yapılmış kısmi ödemeler sebebiyle bakiye takip tutarının 2.000,00-TL'yi aşmaması ve ayrıca alacaklı veya vekilinin her bir icra dosyasına feragat ettiklerini bildiren bir dilekçeyle başvurmaları üzerine söz konusu alacaklıların da değersiz alacak kapsamında kabul edileceği düzenlenmiştir.

7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesinden yararlanmak isteyen alacaklıların, şartları sağlayan icra takip dosyalarına, en geç 7420 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih olan 09.11.2022 tarihini takip eden 6. (altıncı) ayın sonuna kadar feragat dilekçesi sunması gerekmektedir. Bu noktada alacaklılar bakımından dikkat edilen husus, 6 (altı) aylık sürenin Tebliğ değil; 7420 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başladığıdır.

Dikkat edilmesi gereken bir diğer husus ise; 7420 sayılı Kanun'un Geçici 2. maddesi kapsamında alacaklılara, şartları sağlayan icra dosyalarından feragat edebilme imkânı tanınmışsa da; şartları sağlayan icra dosyalarından feragat edilip edilmeyeceği kararı alacaklıların inisiyatifine bırakılmıştır. Bu düzenlemelerle birlikte alacaklı ve borçlunun karşılıklı menfaatleri korunarak borçlunun icra dosyası yükünden kurtulması ve alacaklıların ise ödemekle yükümlü oldukları vergilerin telafi edilmesi, aynı zamanda icra müdürlüklerinin yükünün azaltılması hedeflenmektedir.

İşbu bilgilendirme notu, 25.01.2023 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'e ilişkin bilgilendirme amacıyla 26 Ocak 2023 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı'na sorumluluk tahmini mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

ÇAĞLA ŞAHİN AKSU
Ortak Avukat

Cagla.aksu@aschukuk.com

DEREN VEREP
Kıdemli Avukat

Deren.verep@aschukuk.com

ATILLA SEVİMLİ
Avukat

Atilla.sevimli@aschukuk.com

ASChukuk
AKSU ÇALIŞKAN BEYGO AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Esentepe Mh. Harman 1 Sk. No 5 Harmancı Giz
Plaza Kat 3-8-15-16 34394 Şişli - İstanbul

+90 212 284 98 82
+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32
info@aschukuk.com

www.aschukuk.com